

Προς
Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας & Υδάτων
Πειραιώς 132, Αθήνα 118 54
Τηλ.: 210 3727400
e-mail: info@raaey.gr, gasconsultation@raaey.gr

Μαρούσι, 10 Ιουνίου 2024
ΑΠ 90/123

Θέμα: Δημοπρασίες για την κατανομή Μεταφορικής Ικανότητας στα Σημεία Διασύνδεσης και Εισόδου του ΕΣΜΦΑ – Αναθεωρημένη Εισήγηση

Αξιότιμοι κύριοι,

Σχετικά με την δημόσια διαβούλευση της Αρχής Σας επί της υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-374533/30.05.2024 αναθεωρημένης εισήγησης του Διαχειριστή του ΕΣΦΑ, ΔΕΣΦΑ Α.Ε., σχετικά με τις δημοπρασίες για την κατανομή Μεταφορικής Ικανότητας στα Σημεία Διασύνδεσης και Εισόδου του ΕΣΜΦΑ, η εταιρεία μας, ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε. παραθέτει τα ακόλουθα σχόλια:

Παρά τις τεράστιες επενδύσεις που έχουν υλοποιηθεί τα τελευταία χρόνια και για τις οποίες καλούνται να πληρώσουν οι Χρήστες του ΕΣΦΑ, κρίνουμε ότι η εισήγηση του Διαχειριστή είναι προς τη λάθος κατεύθυνση για τους εξής λόγους:

- Αφαιρείται ευελιξία από τους Χρήστες για την εισαγωγή φυσικού αερίου από τα γειτονικά συστήματα (Τουρκία, Βουλγαρία) στην Ελλάδα, αφού η ανταγωνιστική δυναμικότητα που προσφέρεται μεταξύ Κήπων/Αμφιτρίτης περιορίζει τις επιλογές των Χρηστών για εισαγωγή.
- Μεγαλώνουν οι περιορισμοί για την εισαγωγή φυσικού αερίου στο βόρειο τμήμα του ΕΣΦΑ, αφού η συνολική ροή μειώνεται σε 165 GWh/ημέρα από 171 GWh/ημέρα, το οποίο δεν συνάδει με τις πολλαπλές επενδύσεις σε αγωγούς και συμπιεστές που προγραμματίζει ο Διαχειριστής.
- Δεν λύνονται τα πραγματικά προβλήματα συμφόρησης στο Βόρειο τμήμα του ΕΣΦΑ, αφού εξακολουθεί να μην προβλέπεται απευθείας αντίστροφη ροή από Βουλγαρία προς Ελλάδα μέσω IGB. Οι υψηλές χρεώσεις μεταφοράς από τον αγωγό TAP για εισαγωγή αερίου στη Νέα Μεσήμβρια καθιστούν τη συγκεκριμένη διαδρομή μη ανταγωνιστική για τους Χρήστες και ενισχύεται η δυναμικότητα αποκλειστικά του FSRU Αλεξανδρούπολης εις βάρος των υπολοίπων Σημείων Διασύνδεσης.

Βάσει των ανωτέρω, ζητάμε από την Αρχή σας την υιοθέτηση των ακόλουθων μέτρων:

1. Να δημοπρατηθεί προϊόν αδιάλειπτης μεταφορικής ικανότητας παράδοσης στο Σημείο Εισόδου του ΕΣΦΑ Κήποι ίσο με τουλάχιστον 10 – 15 GWh/ημέρα για να διασφαλιστεί η μόνιμη σύνδεση του Ελληνικού Συστήματος με την Τουρκία, καθώς και να προβλεφθεί προϊόν αντίστροφης ροής φυσικού αερίου απευθείας από IGB προς

Ελλάδα στο σημείο Κομοτηνή, με λύση των τεχνικών περιορισμών και υλοποίηση των οποίων επενδύσεων απαιτούνται για τη συγκεκριμένη διασύνδεση.

2. Η επιπρόσθετη δυναμικότητα που προτείνεται στην εισήγηση του Διαχειριστή με ανταγωνιστικούς όρους μεταξύ των σημείων Κήποι και Αμφιτρίτη να μην περιοριστεί στα σημεία αυτά, αλλά να προσφερθεί με ίσους όρους σε όλα τα σημεία Διασύνδεσης του βόρειου τμήματος του ΕΣΦΑ, δηλαδή στο Σιδηρόκαστρο και στη Νέα Μεσήμβρια.
3. Να εκπονηθεί μελέτη, από ανεξάρτητο Σύμβουλο που θα έχει οριστεί από την Αρχή σας, για το βέλτιστο τρόπο επαύξησης των σημείων εισόδου/εξόδου του ΕΣΦΑ και αξιοποίησης των υφιστάμενων υποδομών, ώστε να προσδιοριστούν οι πραγματικές ανάγκες και οι τεχνικοί περιορισμοί του Ελληνικού συστήματος. Με τον τρόπο αυτό θα ξεκαθαρίσει το τοπίο των μεγάλων επενδύσεων που προτείνονται από το Διαχειριστή (ενδεικτικά 290 εκατ. ευρώ για το έργο «Διπλασιασμός Κλάδου Υψηλής Πίεσης Καρπερή-Κομοτηνή» που απαιτείται για την επέκταση του IGB από 3 σε 5 bcsa προς υλοποίηση του Κάθετου Διαδρόμου), οι οποίες ωφελούν κυρίως τις εξαγωγές, χωρίς να διασφαλίζουν ίσα δικαιώματα στους Έλληνες καταναλωτές που πληρώνουν τις αυξήσεις στις ταρίφες.

Είμαστε στη διάθεσή σας για την ανάλυση των θέσεων μας. Αναλυτικότερα στο Παράρτημα.

Με εκτίμηση,

Για τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.

Digitally signed by NIKOLAOS
SATRAS

Date: 2024.06.09 23:55:38
+03'00'

Νικόλαος Σάτρας

Natural Gas Business Unit Director

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σημεία Εισόδου Βορρά / Ελλάδα – Βουλγαρία

- Παρόλο που στην τρέχουσα περίοδο διαπιστώνουμε μεγάλη συμφόρηση και διακοπή ροής από Βουλγαρία προς Ελλάδα, δυστυχώς στην εισήγηση του Διαχειριστή ή στο εγκεκριμένο από την Αρχή Σας Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΕΣΦΑ 2023 – 2032 δεν προβλέπεται **απευθείας εισαγωγή φυσικού αερίου από τον αγωγό IGB στο ΕΣΦΑ**. Η ενίσχυση του βόρειου τμήματος του ΕΣΦΑ με έργα όπως τα «Σταθμός Συμπίεσης στην Κομοτηνή» καθώς και ο «Διπλασιασμός του Κλάδου Υψηλής Πίεσης Κομοτηνή – Καρπερή» επιβαρύνει τους Έλληνες Χρήστες με λογαριασμό ύψους 500 εκατ. ευρώ αλλά ενισχύει κυρίως τις εξαγωγές από το Ελληνικό σύστημα προς τη Βουλγαρία μέσω του IGB, χωρίς ουσιαστικό όφελος για την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της Ελλάδος. **Δεν αντιλαμβανόμαστε το λόγο για τον οποίο σχεδιάζεται επέκταση του IGB μέσω του Κάθετου Διαδρόμου από 3 bcsa σε 5 bcsa με κόστη πολλών εκατομμυρίων που θα επιβαρύνουν τους Έλληνες καταναλωτές, χωρίς να έχει εξασφαλιστεί η αντίστροφη ροή και για εισαγωγές από Βουλγαρία προς Ελλάδα.**

Η εισήγηση του Διαχειριστή μειώνει τη Συνολική Φυσική Ροή στα σημεία εισόδου του βόρειου τμήματος του ΕΣΦΑ σε 165 GWh/ημέρα από 171 GWh/ημέρα που ισχύει μέχρι σήμερα, χωρίς να δημοσιευτεί κάποια μελέτη υδραυλικής επάρκειας που να εξηγήει την αλλαγή αυτή. Με την προσθήκη στο σύστημα των δύο συμπιεστών (Κομοτηνή και Αμπελιά με εκτιμώμενη ένταξη αρχές 2025), η μέγιστη εισαγωγή αερίου στο βόρειο ΕΣΦΑ θα ανέλθει στις 200 GWh/ημέρα, οι οποίες δεν επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών του ΕΣΦΑ κατά τις περιόδους υψηλής κατανάλωσης. Σε περίπτωση τεχνικού προβλήματος που θα θέσει εκτός το Σταθμό ΥΦΑ της Ρεβυθούσας, όλες οι επενδύσεις στο Βόρειο ΕΣΦΑ δε θα σταθούν ικανές να καλύψουν τις ανάγκες των Ελλήνων καταναλωτών, ιδιαίτερα στις περιόδους μεγάλης ροής από Βορρά προς Νότο. **Το πρόβλημα ανισορροπίας λύνεται μόνο με δεύτερο σημείο εισόδου στο Νότιο τμήμα, όπως το FSRU της ΔΙΩΡΥΓΑ GAS στους Αγίους Θεοδώρους.**

Ελλάδα – Τουρκία

- Ένα ακόμα σημείο το οποίο δεν κατανοούμε είναι η απόδοση ανταγωνιστικής μεταφορικής ικανότητας παράδοσης στην Αμφιτρίτη, σημείο διασύνδεσης του FSRU Αλεξανδρούπολης με το ΕΣΦΑ, εις βάρος του Διασυνδεδετικού Σημείου Κήποι με την Τουρκία.

Σύμφωνα με την πρόταση του ΔΕΣΦΑ δίνεται αδιάλειπτη δυναμικότητα 8 GWh/ημέρα στην Αμφιτρίτη όπως προβλέπεται από τη Συμφωνία Σύνδεσης του ΑΣΦΑ της Gastrade. Στην ίδια Συμφωνία Σύνδεσης δίνεται και δυναμικότητα 119 GWh/ημέρα στα συζευγμένα σημεία «Αμφιτρίτη – Κομοτηνή IGB» για εξαγωγή αερίου από το FSRU Αλεξανδρούπολης προς τον αγωγό IGB, που ήταν άλλωστε και το αρχικό σχέδιο υλοποίησης της συγκεκριμένης επένδυσης. Δεν αντιλαμβανόμαστε, λοιπόν, γιατί ο ΔΕΣΦΑ δίνει μεγαλύτερη δυνατότητα εισαγωγής αερίου από την Gastrade στο ΕΣΦΑ, πέραν των προβλεπόμενων στην Συμφωνία Σύνδεσης και μάλιστα με πλήρη κατάργηση της αδιάλειπτης δυναμικότητας στους Κήπους όπου προσφέρονται 27 GWh/ημέρα **μόνο στα πλαίσια ανταγωνιστικής διαδικασίας με την Αμφιτρίτη**. Η επιχειρηματολογία του Διαχειριστή ότι καταργείται η αδιάλειπτη δυναμικότητα στους Κήπους εξαιτίας της έλλειψης Συμφωνίας Διασύνδεσης με την Τουρκική BOTAS δεν είναι πειστική, καθώς η εν λόγω Συμφωνία δεν υφίσταται από την αρχική λειτουργία της σύνδεσης το έτος 2008. Με την κατάργηση της αδιάλειπτης δυναμικότητας στο σημείο Κήποι και μάλιστα με χρονικό ορίζοντα 15ετίας, **μειώνεται η ευελιξία για τις εισαγωγές αερίου της Ελλάδος και μάλιστα, μέσω ενός αγωγού που έχει αποσβεστεί με πολύ χαμηλότερο κόστος εισαγωγής συγκριτικά με τον TAP και το FSRU της Gastrade**.

Πέραν της κατάργησης μιας χαμηλού κόστους Εισόδου στο ελληνικό σύστημα δεν συμφωνούμε με την πρόταση του ΔΕΣΦΑ για δημοπράτηση ανταγωνιστικής δυναμικότητας για 15 έτη στα παραπάνω σημεία διότι με τον τρόπο αυτό ο Διαχειριστής αντί να δίνει λύσεις και ευελιξία στο σύστημα προσπαθεί να πετύχει μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών την **αύξηση των εσόδων του από τις αυξημένες τιμές που θα κληθούν να πληρώσουν οι χρήστες στις δημοπρασίες**. Όλοι θυμόμαστε το επιπλέον κόστος περίπου 60 εκατ. που κόστισε η εξασφάλιση χρονοθυρίδων στη Ρεβυθούσα την περίοδο της κρίσης εφοδιασμού με την απειλή διακοπής του ρωσικού αερίου στην περιοχή μας το 2022-2023.

TAP, IGB

- Θεωρούμε υψηλής σημασίας να επανεξεταστούν από την Αρχή σας οι επενδύσεις του Διαχειριστή με εξαγωγικό προσανατολισμό (αγωγός Καρπερή-Κομοτηνή, επέκταση IGB), και να ενισχυθεί το Πρόγραμμα Ανάπτυξης με έργα που θα διευκολύνουν την αντίστροφη ροή προς Ελλάδα από τους αγωγούς TAP και IGB. Οι εισαγωγές από TAP και IGB θα έπρεπε να χαρακτηρίζονται από εξίσου χαμηλό κόστος με την απευθείας υπάρχουσα διασύνδεση με τη Βουλγαρία στο σημείο Σιδηρόκαστρο. Στο πλαίσιο αυτό, ζητάμε να συνεργαστεί ο ΔΕΣΦΑ με τον TAP για να δημιουργηθεί ένα κοινό πλαίσιο προσφοράς δεσμοποιημένων προϊόντων εισόδου στο Ελληνικό Σύστημα. Επιπλέον, προτείνεται η συνεργασία των Διαχειριστών ΔΕΣΦΑ/IGB ώστε να αντιμετωπιστούν τα όποια τεχνικά προβλήματα (διαφορά πίεσης των δύο συστημάτων, συμπιεστές κλπ.) με τον οικονομικότερο δυνατό τρόπο που θα επιτρέψει την απευθείας εισαγωγή αερίου από το Διασυνδεδετικό Αγωγό Ελλάδας – Βουλγαρίας στο ελληνικό σύστημα.